

REDACTIUNEA,  
Administrațiunea și Tipografia  
Brașov, piața mare nr. 30.  
Scrisorile nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se retrimite.

INSERATE  
se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele  
BIROURI de ANUNȚURI:  
în Viena la N. Dukas Nachf.,  
Nax. Augenthaler & Emeric Lesner,  
Heinrich Schalek, A. Oppelk Nachf., Anton Oppelk.  
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsebet-körut).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:  
o seriă garmond pe o coloadă 10 bani pentru o publicare. — Publicării mai dese după tarif și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 bani.

# GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.  
Abonamente pentru Austro-Ungaria:  
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.  
N-rii de Duminică 2 f. pe an.  
Pentru România și străinătate:  
Pe un an 40 franco, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.  
N-rii de Duminică 8 franco.  
Se prenumeră la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-ii colectorii.  
Abonamentul pentru Brașov  
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.  
Cu anul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei luni 3 corone. — Un exemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 8.

Brașov, Vineri 12 (25) Ianuarie.

1901.

## † Regina Victoria.

Peste tot rotogolul pământului se răspândește, pe când scriem aceste rânduri, scirea despre morțea Reginei Victoria a Angliei. Imperiul peste care a domnit este așa de mare și vast, cum nu s'a mai pomenit în istoria și deci se poate dice cu drept cuvânt, că jalea ce a cuprins poporul celor trei regate reunite și coloniile, se estinde peste tot rotogolul pământului.

Regina Victoria a ajuns etatea de 82 de ani și peste puțin se implinesc 64 de ani de când s'a suit pe tronul britanic. În timpul acestei Regine favorisate de sorțe, Anglia a parcurs cu mult succes un drum lung plin de cele mai mari progrese spirituale și materiale, având ast-fel partea cea mai însemnată în stăruințele și munca civilizatoare a seculului al nou-șpre-de-celea.

Istoria va da, de sigur, locul cuvenit de strălucire erei de domnire a nobilei Regine, care se numește după ea „era victoriană“. În-untr-un regate unite au trecut print-o seriă de mari reforme economice, politice și sociale și încet încet s'a introdus un spirit mai democratic în constituțiunea englesă. Cea mai mare acțiune însă a revenit Angliei în colonii, în Indii, în China, în Australia și Africa. Coloniile locuite de albi, au primit o estinsă autonomie. Indiile au trecut din proprietatea companiei în administrațiunea directă a Coronei, pe când Australia și părțile de sud ale Africei au fost în stil mare colonizate. Anglia a fost, care a deschis și China comerțului prin întrebunțarea de forță armată.

De doi ani încoco Englesii poartă un crâncen războiu cu cele două mici republice bure din Africa-de-sud, și-l poartă cu puțin noroc și cu

grozave jertfe. Tote forțele militare ale Angliei au fost puse în mișcare în acest războiu, ale căruia rezultate au atins mult prestigiu armatei engleze nu numai, ci al imperiului întreg.

Se scie însă, că Regina Victoria n'a voit acest războiu, și a căutat în tot chipul să-i imblândească ororile și vedând că totuși nenorocirile cauzate de acest războiu nu se pot delătura, ea plângea mereu și nu înceta de a fi adenc măhnită asupra mersului lucrurilor.

Cu toate acestea este și rămâne strălucită epoca de domnie a reginei Victoria, în care Anglia a rămas neîntrecută pe toate terenurile comerțului și industriei, deși în timpul mai nou a căpătat în Statele Unite americane și în Germania nise concurenți periculoși.

Când a păsit prima-ora între membrii consiliului secret, tinera Regină Victoria a făcut asupra lor cea mai bună impresiune și renumitul bărbat de stat Robert Peel a caracterizat-o în parlament dicend, că a găsit la dēnsa „ceva ce nu pōte imita nici o artă, ce nu pōte instrui nici o învățătură, ce este datnumai unei naturi superioare și nobile.“

Și în adevăr, Regina Victoria a justificat această critică și a fost pe tronul țării sale un exemplu viu de înțelepciune, moderațiune și virtute. Ea își găsia în afară de grija pentru binele public, fericirea ei numai în familia.

A și avut, în tot timpul domnirii ei, norocul de a fi sprijinită de cei mai distinși bărbați de stat, ca Peel, Palmerston, Russel, Gladstone, Disraeli, Cobden și alții.

Nu mai puțin a fost pe terenul artelor și sciințelor o cunună de spirite cele mai mari și alese, cari au contribuit puternic la avântul cultural și sciintific în cei 60 de ani din urmă.

În anul 1887 Regina Victoria, care a domnit peste 340 milioane de

ōmeni din tōte rasele, și-a serbat jubileul dōmniei de 50 de ani, 6r 10 ani mai târziu în 1897 jubileul ei de diamant.

Națiunea englesă este în doliu Pe lângă curțile europene, cari împărtășesc adenc acest doliu, între cari în primul rând Germania al căruia împărat, nepotul reginei decedate, a alergat în persoană la patul ei de morțe — este și familia regală a României. Se scie că legăturii de rudenii strinse lângă curtea română cu curtea englesă, prințesa moștenitoare a României Maria fiind nepōta reginei Victoria.

**Reforma parlamentară și naționalitățile.** Am amintit 6r, că în discuțiunea din dietă asupra reformei parlamentare a luat cuvântul și Polonyi, care a dis, că e tot atât dēcă un deputat „valah“ intră în dietă cu 3000, ori 15,000 de voturi. În ședința de alaltăeri a dietei deputatul Hollo luând 6răși cuvântul, ca să reflecteze la vorbirea lui Coloman Szell, s'a provocat la argumentul lui Polonyi și în cât priv-se naționalitățile, a dis următoarele:

D-l ministru a vorbit de salt în întunec. Crdă-mi însă, că saltul în întunec nici nouă nu ne plăce și de acela noi încă purtam frică. Dēcă sub acest salt în întunec înțelege cestiunea naționalităților. în această priviță deputatul Polonyi a adus un argument forte potrivit. Dēcă naționalitățile abandonază pasivitatea, e cam tot una, dēcă deputatul naționalist (nemaghiar) va fi ales sēu cu trei sēu cu cinc-șpre-dece mii de voturi într-un cerc. Și eu susțin acesta și spun, că pe lângă ori cât de mare lărgire a dreptului electoral, nu-mi pot închipui o astfel de situațiune, care ar involve în sine vre-un pericol pentru statul maghiar, pentru-că tot-șeana presupun atăta putere de vitalitate în statul maghiar și în națiunea maghiară, ca față de ori-ce pericol să fiă în stare în mēsură cea mai energică e-și așăra interes-ele. Dēcă se ivesc tendențe naționaliste (nemaghiare), acelea sēu cadreză cu constituțiunea statului, și

atunci nu sunt periculoșe, sēu se opun aceleia, și atunci trebuie o mând tare și energică, care se respingă aceste tendențe și să-și eserceze forța față de ele, 6r nu un tratament blând, care duce numai la trețire și potențarea pretensiunilor și dorințelor acelora“.

Cu alte cuviute, Ungurii să facă reforma electorala, dērn timer pentru ei și pentru interes-ele lor specifice de rasă, 6r dēcă naționalitățile s'ar folosi și ele de contem-plata reformă în sens naționalist, atunci să li-se dea peste degete și să se aplice forța față de ele. Minunați „reformatori“!

**Aplanarea incidentului dela gimnasiul român din loc.** Din isvor competent aflăm cu plăcere, că în urma stăruințelor corpului profesional dela școlile nōstre medii din loc și în vederea situațiunii schimbate, d-l Virgil Onițiu s'a decis a urma invitării Vener. Consistoriu archidiececan din 28 Decemvrie v. a. tr. de a relua conducerea acestor școle. Dēnsul, după cum ni-se comunică, a și înaintat atât Vener. Consistoriu, cât și Eforiei școlare declarațiunea, că „e gata a reocupa postul de director, din care se veduce silit a se retrage astă tōmna“. — Dorim din tot sufletul, ca ori și ce umbră de neînțelegere între corpurile administrative școlare și între conducătorul spiritual al gimnasiului și al celorlalte școle medii române din loc, să dispară cu totul și să vedem cât mai curând restabilită cea mai perfectă armonie în siml tuturor factorilor dela aceste institut-e naționale de cultură!

## Doliul Angliei.

Scirea despre morțea Reginei Victoria s'a răspândit cu iuțela fulgerului în lumea intrăgă. Suverana, care a implinit 81 de ani, n'a mai putut să reziste bōlei de care era cuprinsă și a trebuit să cedeze și ea legilor firei. Morțea însă-și nu i-a fost grea, a adurmit așa-dicend fără dureri și în consciența, că lasă după sine o națiune mare și puternică și o familiă numērōsă.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

## Cugetări asupra morții și a veciniciiei.

De Regina Victoria a Angliei.

Următoarele tractate filosofice sunt luate dintr-o carte scrisă de Regina Victoria a Angliei, încă înainte cu 30 de ani, și cari oferă ađi un deosebit interes.

I.

### Frica de morțe.

Viața adeseori a fost asemēnată cu o călătorie, pe care o începem fără consēmțământul nostru și care se sfirșește contra voinței nōstre. Alergăm mereu înainte cu o iuțelă neastēmpărată. Eșind din necunoscut-ele adēncimī ale nopții, pășim mai departe în lumina încă slabă a amurgului dimineții și alergăm înaintea altei nopți.

Minutele dispar și orele fug. Ce bucurios am voi să zăbcovim la florile primăverei, cari ne surid în dimineța trandafiră a juneței. D6r o putere ascunsă ne trage mai departe, florile cad la pământ, despoiate de foile lor prin mănile nōstre, deja

sōrele din amēda vieții își aruncă rațele sale fierbinți asupra capului nostru. Descoperim locuri de răpaus adumbrite, unde am dori să ne așădam; d6r nu, trebuie să pășim mai departe, mai departe! Inzadar ne silim a păstra plăcerile, ce le aflăm în calea nōstră. Deja vedem pe cerii roșeța amurgului de sēră și îndărețul ei nōpt-a își întinde în tăcere v6lul ei. Și 6răși am voi să ne oprim în fuga nōstră, spre a respira plăcuta răcoare a minunatei sērī, ce ne invioșeză.

D6r o voce necunoscută ne strigă: înainte! înainte! Rațele sōrelui, ce apune, se sting, întunerecul acopere totul, pământul se cufundă în umbre, sensurile nōstre tac.

Călătoria e făcută!

Acēsta e sōrtea nōstră, o cunōscem cu toții. D6r voi, cari nu v'ați cutremurat dinaintea nopții, din care ați eșit spre viață, de ce v6 cutremurați dinaintea nopții, în care trebuie să intrați?

Aceste miraculoșe schimbări ale esistenței, sunt ele pōte opera vōstră personală? Nu; ele sunt efectele nealterabile ale legilor înțelepte, ale unei puteri mai înalte.

Ce este dēcă ceea ce numim noi „a muri?“

A te stinge ca o lumīnare și într'un estas lin, a uita de tine însuși, a uita tōte aparițiunile dīlei trecute, cum uităm imaginele visului trecător, și apoi ne creăm 6răși ca în vis nouă imagine, cari ne înalță în cercuri superioare, pe o scară mai înaltă a creațiunii.

De ce ne temem de morțe, care nu pōte fi alta, dēcă trecerea într'o stare mai bună? Cănd ne gāndim la descompunerea nōstră, de ce ținem așa de mult și de strins la acēstă esistență, ori și cum ar fi ea? Căci dōră sunt prea puținī între noi aceia, cari atunci, când li-s'ar da să alēgă, de voiesc să-și reincēpă din nou viața cu tōte torturile ei, ar dice da, dēcă nu li-s'ar concede tot-odată de a dobēndi tot felul de schimbări...

Omul comite o grosolană erōre, dēcă lasă ca dorul lui instinctiv de viață să degeneze într'o patimă neastēmpărată, care-i insufiă o frică prōstă de morțe și atribuie vieții pe pământ un preț esagerat.

În cele mai multe casuri acēsta frică nu e dēcă starea bolnăvicioșă a corpului;

care în închipuirea nōstră încunjură morțea cu spaimă și grōză fantastică.

Nu adevērata schimbare, ce se sēvērșește când omul mōre, ne face să ne cutremurăm, ci icōnele false sunt, cari produc grōza. Omul însu și este acela, care își crează propria sa tortură...

Muribunđii au tot așa de puțin consciința trecerei dela viață la morțe, cum avem noi consciința trecerei dela starea trēză la somn. Eu am cunoscut mulți 6meni, cari pe patul ultimelor lor dureri priveau cu deplină consciință în fața momentului descompunerii, ba cari il prevesteau chiar. Puterea imaginațiunii lor nu fusese mai înainte iritată, și ast-fel închiseră ochii c'un suris pe buze și făr' de nici o frică, cum ar trebui să facă fiă-care creștin, care crede în Dumneșeu... Schimbarea în trāsurile feței, pe care o ved la muribund persoanele, cari încunjură patul morții, el însu-și nu o vede. Bōla pōte fi plină de dureri, încetarea bōlei însă nu.

Dēcă noi ne cutremurăm, privind la corpul care zace înaintea nōstră rece ca ghiața și nemișcat, palid și făr' de suflare, care n'are simpatia pentru durerea nōstră

Prima scire despre mórtea Reginei a dat'o însu-și moștenitorul de tron *Albert Edward* principe de Wales, prin o telegramă, ce a adresat'o din Osborne în 22 Ianuarie ora 6 și 45 min. s'era lord-majorului din Londra. Lord-majorul a răspuns imediat dîcînd, că numele și amintirea Reginei va trăi pururea în inima poporului.

\*

Despre ultimele ore ale Reginei se dau următoarele amănunte:

Starea sănătății Reginei a fost mai critică în noptea de Duminecă spre Lună. Regina a amețit de repezite-ori, puterile o părăsira cu desevirire și respira așa de greu, încât la sfatul medicilor fură chemați la patul ei toți membrii familiei. Puterile fizice ale Reginei au învins însă din nou; pe la miezul nopții slăbiciunea încetă, așa că Regina putu să bea puțină șampanie. Curînd începî să-i funcționeze érá-și inima și bolnava cădî într'un somn adînc, din care se deșteptă peste un ceas, reîntărita. Lună după amiazi Regina luă éráși șampanie, puțină carne și peste alt ceas adormi din nou. Înainte de a adormi însă, ea chemă pe împăratul Wilhelm la sine, ca să-i vorbească. Împăratul fu chemat îndată și Regina îl recunoscu, adresându-i încet câte-va cuvinte.

Speranțele însă au fost de scurtă durată. Mai pe la 8 dimineața se răspîndi vestea, că puterile Reginei scad cu mare repeziciune și starea sănătății ei e extraordinar de critică. Peste trei pătrare de oră un buletin medical vestea, că nu mai e nici o speranță. La 10 și 50 m. toți membrii familiei regale se aflau în jurul patului muribundeii. La 4 d. a. buletinul medical spunea, că Regina se sfirșește pe încetul, érá s'era la 5 a fost afișată la primăria City o telegramă a principelui de Wales spunînd, că viața Reginei e în cel mai mare pericol. Peste 1½ oră lord-majorul primi scirea, că Regina a murit.

\*

Eri după amiazi s'a intrunit parlamentul, ca să depună jurămintul de fidelitate înaintea noului Rege.

**Noul Rege al Angliei Albert Edward** s'a născut la 9 Noemvrie 1841 în Londra în palatul Buckingham. Educația și-a făcut'o sub îngrijirile tatălui său. În 1857 a urmat cursurile școlii superioare din Edinburg, érá dela 1856—60 a urmat cursurile universităților din Oxford și Cambridge. În 1860 a făcut călătoria prin Canada, în 1861—2 prin Grecia, Palestina și Egipt. După reîntorcere din străinătate a ocupat loc în camera lordilor ca principe de Cornwallis. În 1875—76, la sfatul lordului Beaconsfield a făcut, o mare călătorie în India, călătoria, ce era să fiă un fel de trăsătură de șah politică în contra Rusiei și ca introducere a proclamării mamei sale de Împărătesă a Indiilor. În afaceri politice nu s'a prea amestecat și a jucat rol mai

și n'are milă de lacrimile noastre, ca și când nici odată nu ne-ar fi aparținut, nici odată nu ne-ar fi cunoscut, este singur numai iluziunea, care ne face să ne cutremurăm. Déca în asemenea momente am privi în interiorul nostru, am recunoșca, că noi deplângem pe mort pentru toate acelea, ce el le-a pierdut.

Dér el, el n'are cunoscință de vreo pierdere. Noi ne înfățișăm, cât de mult ne-a iubit, cât de bucuros ar fi rămas la noi, cum ne-a fost răpit de o mână necunoscută, și cum noi — în zadar! — am căutat să-l reținem. Răposatul însă nu știe nimic de toate acestea, nimic nu-l mai neliniștesce, și în orele lui ultime cugetele lui triste și sentimentele lui dureroase au fost cu mult mai puțin viue și cu mult mai puțin conșcise spiritului său, decât se întemplă acesta la persoanele sănătoase. El a dispărut din imperiul vieții și ni-a lăsat cenușa lui, figura lui pămîntescă, cea s'era tuă de ghiță pe care am iubit'o, când era suflet în ea, și care acum se reîntorce în elementele, din care a fost éșit.

ales pe terenul social. În privința acesta a fost dătător de ton în modă și în obiceiurile sociale. Era prieten bun cu deceleatul moștenitor de tron, arhiducele Rudolf, și pe baza acestei prietenii nu odată a umbiat și prin Ungaria, petrecîndu-și cu grozii și baronii unguri.

S'a căsătorit în 1863 cu principesa *Alexandra Carolina Maria*, fiica regelui daneș Christian. Din căsătoria acesta are doi fi și trei fiice.

## Din străinătate.

**Problema sud-africană.** Fôia engleză „*Westminster Gazette*” publică o interesantă scrisoare a lui *Sir Wilfrid Lawson* asupra problemei sud-africane. Lawson dîce între altele:

Sunt aprôpe cinci ani de când Chamberlain ne istorisia în parlament, că un război în Africa de sud ar fi unul dintre cele mai serioase războaie, un război îndelungat, înverșunat și costisitor. Ei bine, de 15 luni ne aflăm într'un astfel de război. Nimenea nu p'oe spune cu siguranță, déca Barii vor fi supuși mai curînd s'eu mai târziu. Se p'oe spune însă, că numai după supunerea Burilor va începe încercătura cea mare. Chamberlain a avut dreptate când a dîs, că un război în Africa de sud n'va lăsa în urmă-i schinte ardețore a urei, pe care generații întregi abia ar puté s'o stingă. Nu se esagerază de loc, déca această perspectivă e numită grozavă. Eu cred, că sunt mii, ba decî de mii de omeii, cari în inimile lor detestă tot așa de mult ca și mine acest război, care se face spre a nimici neatîrnarea unui popor, care are același drept la independența lui, ca și noi la a noastră. Dați Burilor neatîrnarea — înțeleg prin acesta guvernare proprie — și n'ar fi nici o greutate să se ajungă și în alte puncte importante la o înțelegere. Independența celor două republice e singura posibilitate ca să eșim cu onóre din dificultățile în cari ne găsim acum.

**Francia și Rusia.** „*Agentia rusă*”, comunistă și socialistă pariziană „*Le Temps*” nr. mătorea telegramă: Unele țiare engleze și germane, se silesc — cum e lesne de priceput — să acrediteze svonul despre o pretinsă schimbare intervenită în relațiunile cabinetelor din Petersburg și Paris. În privința acesta suntem autorizați a declara, că nici-odată aceste relațiuni n'au fost mai pline de cordialitate, de o încredere mutuală și de o intimitate mai mare ca în momentele de față. În cercurile politice de aici lumea e mirată de faptul, că svonurile de felul acesta găsesc ecourî într'o parte din presa pariziană în momentul când acțiunea în comun a acestor două țări este atât de necesară pentru susținerea păcii.

**Planurile Burilor.** După o telegramă, ce o primesc din *Atanderton* diarul „*Central News*”, generalii burî au ținut Sâmbătă un consiliu în *Ermelo*. Consiliul a fost presidat de *Botha*. S'a discutat destiunea predării s'eu continuării luptelor, în special năvălirea în Natal. Amicii păcii au rămas în minoritate. Cei cari au fost pentru continuarea războiului și-au motivat punctul lor de vedere cu aceea, că pe câtă vreme Englezii „ingrijesc” de femeile și copiii lor, războiul nu le cauzăză burgherilor o prea mare sfortare. Resultatul final al consfătuirii nu este încă pe deplin cunoscut, însă despre depunerea armelor nici că p'oe fi încă vorba.

Burii pregătesc o înaintare generală. *Delarey* vré să năvălescă în Natal, érá *Botha* și-a ales de basă a operațiunii linia ferată, ce duce la baia *Delagoa*. În chipul acesta speră Burii să se facă stăpâni asupra situațiunei și să ocupe și întréga colonie a Capului.

## SCRIRILE DILEI.

— 11 (24) Ianuarie.

**Curtea în Budapesta.** Pe la mijlocul lunei viitoare Majestatea Sa monarhul va sosi în Budapesta.

**Fasiunile asupra datorii întabulate pe case orî moșii.** Cei ce plătesc interesele pentru datorii, s'eu rente întabulate pe case și pămînturi ale lor, dobîndesc un scădémént al dării suplimentare, adecă al aruncului după darea de casă și pămînt, déca fac în timpul prescripției de lege fasiunile lor asupra acestor datorii întabulate. Fasiunile se pot face până la 31 Ianuarie st. n. 1901 pe blanchete, ce se capéta la toate primăriile (antistiile) comunale și se pot preda în decursul órelor de oficiu provédute cu datele și cu subscrierea de lipsă. La cas de bôla s'eu ivindu-se altă piedecă, din pricina căreia cine-va n'a putut preda la timp fasiunea sa, celui împiedecat îi stă în drept a face o cerere de justificare, arătând cauzele, pentru care a fost împiedecat și înaintînd fasiunea datorriilor sale pe imobile încă până la 15 Februarie n. c., tot la primăriile comunale și la perceptoarele orășenesci. Cel ce n'a înaintat fasiunea sa până la 31 Ianuarie n., s'eu n'a justificat întărzierea ei până la 15 Februarie stil nou 1901, pierde avantajul, ce i-l dá legea pe acest an, adecă nu i-se mai scade nimic din aruncul după casă și pămînt.

**Atentat în biserică.** În comuna *Mocirla* din comitatul Bihorului s'a întemplat dîlele acestea un atentat, din fericire nesucces, în contra preotului român gr. or. În decursul serviciului divin se auđi de-odată sbieratul: „atât plătesc sfinții voștri” și apoi e puternică detonătura. Glonțul a trecut pe de-asupra capului preotului, nimerind drept în cap icóna Sf. George din fața altarului. O mare panică se produse printre cei de față. Atentatorul, care se numește *Petre Goldiș*, a fost prins și arestat de gendarmii, cari abia l'au putut scăpa de drépta furia a poporului. Nu se știe, care a fost mobilul faptei sale.

**Exilarea lui Milan.** Din Belgrad se anunță, că s'a pregătit un proiect pentru Scupștină, prin care să se enunțe legal exilarea ex-regelui *Milan* din Serbia. Proiectul neavînd însă prospecte de-a reuși, el nu va fi prezentat decât în viitorea Scupștină.

**Talismanul reginei Margareta.** Ministrul italian de justiția a predat dîlele trecute vèduvei Regine *Margareta* acel glonț de revolver, care a stins viața Regelui *Umberto*. O scrisoare din Roma spune, cum a ajuns Regina la acest glonț. Ministrul a spus marchisei *Villamarino*, dama de curte a Reginei, că procurorul din Milano i-a trimis glonțul de revolver, care s'a găsit cu ocazia autopsiei în inima lui *Umberto*. Marchisa a împărțit acesta Reginei vèduva, care numai decăt a încunoscințat pe ministru, că dorește să aibă acel glonț spre păstrare. Ministrul *Giannurco* însă esita de-a urma dorința Reginei, căci nu voia ca această relicvă fiorosă să i amintescă constant mórtea tragică a bărbatului ei. Regina *Margareta* a scris însă ministrului, că vré cu ori-ce preț să posedă acel glonț și în urma acesta ministru i a implinit dorința, predându-i glonțul, pe care nefericita Regina declară, că-l va păstra ca o scumpă relievă.

**Cununia.** În *Bacău* și-au serbat cununia d-șora *Adela Jurescu* și d-l *Victor Nasta*.

**Yachtul Țarului în Toulon.** „*Gaulois*” anunță, că la ordinul contra-amiralului *Caillard* două încrucșătore au părăsit alaltăeri portul pentru a merge la *Dardanelle*, acolo vor aștepta yachtul Țarului *Nicolae* și-l vor însoți în apele franceze, unde-l va întâmpina, probabil, întrégă escadra franceză, ca să-l conducă până în Toulon. O telegramă mai nouă esprimă îndoiala față cu această scire.

**Căpitanul Kisimoff** (Bulgar), odinioară în *Botoșani*, care a demisionat din armata română, în urma bănuielilor, ce presa aruncase asupra d-sale, se află acum — serie „*Conserv.*” — în *Sofia* și este pe punctul de a intra în armata bulgară. Primit ca supra-număr, căpitanul nu va fi definitiv înrolat, decât după trecerea esamenului. D-l *Kisimoff* este basarabean de ori-

gine; după deslípirea județe'or *Basarabiei* de România, el optase pentru naționalitatea română, cu toate acestea el făcuse încă la 1880 demersuri pentru a fi primit în armata bulgară, cerere, ce-i fusese respinsă.

**Noua operă a lui Mascagni.** Diarul parizian „*Le Temps*” primese o telegramă dela corespondentul s'eu din Roma, care fi anunță, că în s'era de 15 Ianuarie stil nou, s'a reprezentat acolo noua operă a lui *Mascagni* „*Maschere*”. Autorul *Cavaleriei rusticane*, *Pietro Mascagni*, nu se odihne ce mult timp pe laurii căștigați. Opera sa *Maschere*, comedia lirică, cu un prolog și trei acte, a fost reprezentată în s'era de 15 Ianuarie în același timp, la Roma, Neapole Verona, Veneția, Milan, Genova și Turin. *Mascagni* a ales această dată, pentru-că e dîna aniversării primei reprezentații a *Cavaleriei rusticane*, debutul s'eu. La Roma, opera „*Maschere*” a fost reprezentată la teatrul *Costanzi* și *Mascagni* a dirigiat el însu-și orchestra. Este interesant de a-se șci, care a fost odată cu judecata celor din Roma, acea a Milaneseilor, Genovesilor, Venețianilor și Piemonteseilor: părerea tuturor a fost aprôpe în toate părțile, aceeași, adecă severă. La Roma ceva mai puțin, de sigur din cauza prezenței lui *Mascagni*, care se bucură de mari simpatii. La Milano, s'a găsit noua sa lucrare prea puțin originală. Cortina a cădît la actul al treilea cu de-veđi echivoce de desaprobaré. La Turin, cea mai mare parte din actul al treilea a fost fîștită. La Veneția, au strigat de mai multe ori: „Să trăsescă *Puccini!*”. Într'un cuvînt, opera „*Maschere*” este un insucces pentru autorul ei.

**Un cântec al lui Garibaldi.** Cum se anunță din Roma, *Gabriele d'Annunzio* a scris un cântec al lui *Garibaldi*, care e ținut în stilul cântecului lui *Roland*. Se compune din mai mult de o mie de versuri și descrie totă viața eroului popular.

**Cănele oficerului.** Revista ilustrată din Londra „*Graphic*” aduce în numărul s'eu ultim icóna unui prepelicar tărcaț, alb cu cafeniu, de cea mai curată rasă. Tocmai înainte c'un an un oficer engles, care a plecat în război în Africa-de-sud, a trebuit să lase acest căne în portul din *Southampton*, deore-ce numai la imbarcare a înțeles, că căni nu se primesc pe corăbiile menite a transporta trupe în Africa-de sud. De-atunci cănele se află totdeuna la debarcader, când sosesc o corabie din depărtare. Fidelul animal a fost adoptat de poliția chenului și face ronda cu poliștiții, când sunt la pază. Cănele e bine cunoscut de toți în *Southampton*, și mai mulți s'au oferit să-l ia cu ei și să-l hrănescă și îngrijescă bine. dér poliția nu vrea să li-l dea. Ei contribuie acum pentru susținerea lui și un domu contribuie o sumă anumită trimestrală, care se va plăti până atunci, până când stăpînul cănelui se va întorce din Africa-de sud. De present cănele poartă numele de „*Constabler Jack*.”

**Doi gemeni născuți în două veacuri.** În s'era de 31 Decemvrie 1900, o femeie, din *Pergilers* (*Liège*) a dăruit bărbatului ei un frumos băiat și în dimineața următoare la 1 Ianuarie 1901, un al doilea copil. Éta decî doi copii, cari, când vor șci să vorbească, vor puté spune: „Noi suntem gemeni și cu toate acestea ne-am născut în două veacuri diferite.”

## Inmormântarea unui vrednic învățător.

*Turchez*, 23 Ian. n.

Marți d. a. a fost înmormântat în comuna *Turchez* de lângă *Brașov* bătrînul învățător și director școlar de acolo, *Anastase Bârsan*.

Inmormântarea s'a făcut cu multă pomvă, demnă de răposatul, care a fost iubit și stimat de toți cu cari e avut ocaziune a conveni. Ca învățător repozatul a fost la înălțimea chemării sale. Dragostea și alipirea către spinôsa și însemnata carieră învățătorescă, nu l'a lăsat să se deslípescă de micii copilași, viitorul né-





**Cursul la bursa din Viena.**

Din 23 Ianuarie. n. 1901.

Renta ung. de aur 4%	117.05
Renta de corone ung. 4%	92.20
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	120.40
Impr. cail. fer. ung. in argint. 4 1/2%	100.70
Oblig. cail. fer. ung. de ost I. emis.	119.—
Bonuri rurale ungare 4%	91.50
Bonuri rurale croate-slavone	92.75
Impr. ung. cu premii	165.50
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin	140.—
Renta de argint austr.	98.25
Renta de hartie austr.	98.10
Renta de aur austr.	117.45
Losuri din 1860.	136.65
Actii de-ale Banței austro-ungarã	17.05
Actii de-ale Banței ung. de credit.	668.—
Actii de-ale Banței austr. de credit.	664.50
Napoleonori.	19.14
Marci imperiale germane	117.66
London vista.	240.55
Paris vista	95.85
Rente de corone austr. 4%	98.25
Note italiene	90.55

**Cursul pietei Braşov.**

Din 24 Ianuarie. 1901.

Bancnota rom. Cump.	18.76	Vënd.	18.80
Argint român. Cump.	18.50	Vënd.	18.70
Napoleon'ori. Cump.	19.12	Vënd.	19.20
Galbeni Cump.	11.22	Vënd.	11.40
Ruble Rusescoi Cump.	2.54	Vënd.	2.57
Marci germane Cump.	23.50	Vënd.	23.65
Lire turcescoi Cump.	21.50	Vënd.	21.70
Seris. fonc. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

**„Călinarul Plugarului“**

pe anul comun 1901,

se pöte procurã dela Tipografia A Mureşianu din Braşov.

„Călinarul Plugarului“ intrã în anul al IX-lea, cuprinzënd: In partea calendaristicã: Cronologia anului 1901, Regentul anului; Sërbãtorile si alte zile schimbãtore; Calculul sërbãtorilor mai mari; Posturile etc. Urmëzã partea strict calendaristicã: cele 12 luni ale anului cu sfãturi pentru plugari si semnele de timp dupã calendarul de 100 de ani.

Urmëzã Genealogia domnitorilor; Tabelele telegramelor si postale; Competințe de timbru si taxe; Scala timbrelor; apoi Tërgurile din Ardeal, Bãnat si Tëra unghureascã dupã datele oficioase îndreptate si publicate de ministrul de comerçi.

In partea literarã se gãsesc bucãți alese: Cântec (poesiã de G. Coşbuc); Ostaşilor Romãni (P. Dulfu); Dorobanţul (G. Coşbuc); Craimicul primãverei (Sãn-Petreanu); Testamentul lui Moş-Cãrlig, schiţã de I. C. Panţu; o frumoşã Poveste de pe vremea când Mântuitorul Christos umbra pe pãmënt; Cuvinte înțelepte ș. a.

In partea economicã: Lucrarea pãmântului; Crescerea vitelor; Hrana vitelor; Grijele de avut la hrãnirea vitelor; Hrana țëranului si crescerea caprelor; Puterea de nutrire a pómelor.

Economia cusmicã: Prãsirea curcilor; Clocirea si crescerea puilor de gãinã; Conservarea ouşlor. Urmëzã felurite poveşti tot din sfera economiei casnice.

In fine o interesantã istorisire despre Ciudãţeniile trãsnetului.

De astã-datã „Călinarul Plugarului“ cuprinde ilustraţiunile: edificiul gimnasiului român din Braşov si sala festivã a acestui gimnasiu.

Călinarul costã 25 cruceri sêu 50 de bani exemplarul, (+ 5 bani porto postal). Vënditorilor se dã rabat convenit.

In Stupinele Braşovului, (Méhkert, Brassó), se aflã de vëndare

**FÈN BUN.**

Se vinde si pe așteptare. Informaţiuni, la d-l capelan din Stupini, Ioan L. Maximilianu.

9-10 1210.

**Convocare.**

Reuniunea de împrumut si pãstrare „Speranţa“ va tinë a XVI adunare generalã ordinarã în Borgo-Prund, la 24 Februarie n. 1901 la 3 ore d. a.

Obiectele:

- 1) Censurarea raţiunilor, statuirea bilanţului si împãţirea dividendelor.
  - 2) Propunerile direcţiunei si ale consiliului de inspecţiune
  - 3) Alegerea de întregire a unui membru în direcţiune eventual si în consiliul de inspecţiune, câte pe doi ani.
  - 4) Propunerile membrilor.
- Pentru cazul, când acest terminu s'ar aduna membrii de ajuns în înţelesul statutelor, tot prin acest anunçiu se convöcã a doua adunare generalã pe 9 Martie 1901 la 4 ore p. m.

Borgo-Prund, la 20 Ianuar 1901.

Dr. N. Hângãnuşia,  
directorul reuniunei.

1223

**Contabil-Corespondent**

Se cautã pentru România un tinër, absolvent de şcola comercialã, avënd cunoscinţa si practica de contabilitate si corespondenţã, cel care posedã sciinţa si de corespondenţã francesã si mai puţin germanã, e preferit. — Postul se va ocupa prompt.

Oferte desluşite cu menţiunea de viratã, chestiunii militare si însoţite de atestaturã si fotografiã, se vor adresa sub „Onest si silitor 1901“ la „Administraţiunea“ acestui ziar.

2-2 (1218)

**Pomada** veritabilã englesã pentru conservarea pelei si sãpunul „Borax“ al Doctorului Iosif Kriegl

libere de orice substanţe oprite sêu stricãcioase. Oferã cel mai bun mijloc de curãţire a pielii.

Un burcãnel de pomadã cu un sãpun Borax se trimite pentru 3 corone 30 flör, dupã primirea preţului.

Chief-Office 48, Brixton-Road, London sw.

Asignaţiunile postale sêu se adreseze la:

Apotheker A. Thierry's Balsam-Fabrik

in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Cumpãrãtorilor en gros li-se dã rabat conv.

**ANUNŢ.**

Se cautã un adiunt notarial, expert în afaceri notariale la subscriful.

Ca emolumente va avë; 24 cor. si ceva din venite laterale dupã conţelegere, vipt, si de va fi neînsurat, cuartir, lemne de foc luminat, diurne de execuţiuni 2 cor. pe di si altele. Cel care voesce sêu se adreseze sub semnãtului

Ioan Goşia,

notar c-roual în Reçhita, p. u. Szász-Csör (Comit. Sibiu).

„Gazeta Transilvaniei“ en numërul à 10 fil. se vinde la librãria Nic. I. Ciureu si la Eremias Nepoşii.

**Ghete si Galoşi buni si ieftini**

recomandã spre cumpërare cu preţuri fôrte moderate  
**Magazinul de încălţãminte al mãestrului pantofar FRIDERIC BAHMÜLLER,**

Magazinul principal: Braşov Strada Porţi nr. 15. si Filiala: Strada Vãmi nr. 23.

Fabricate proprii, lucru bun si solid, faşone moderne, tot soiul de ghete de dans, de iarna, etc., din cauza lipsei de loc în magazin, le vënd mai ieftin, decãt ori care concurenţã.

Ghete de iarnã bine cãptuşite de tot soiul pentru domni, dame, si copii solid lucrate, ştiflete gata sêu dupã mësura. — Tot-felul de încălţãminte se pregãtesc si cu talpã „Asbest“.

Numai este durere de picior! Numai sunt: bătãturi, piciorã asudate, înscorţoşare, unflãturi, degerãturi, fierbinţalã la tãlpi,

dupã o scurtã folosire (a ghetelor cu talpa higienicã a Drului Högges „Asbest“ usurëzã mersul (umbletul). — Preţul unei pãrechii duple Cor. 2.40 bani, simple Cor. 1.20 b. — Insemnãtatea acestor tãlpi „Asbest“ apare mai evident din aceea, cã armata ces. si reg. si honvedimea reg. ung. a comandat 22.500 pãrechii, cari deja sãu liferat.

Trimite contra ramburs, sêu franco, asemnãnduse preţul înainte Representantul fabricei mãrfurilor „Asbest“:

Frideric Bahmüller,

mãestru-pantofar, Braşov, magazin principal: Strada Porţi nr. 15. Filiala Str. Vãmi.

1-30 (1223)

Fondatã 1867.

Fondatã 1867.

**Eredii L. HELMBOLD**

(Proprietar: VICTOR HELMBOLD.)

Magazin mare de giuvaere, obiecte de aur, argint si ciasornice, Brasov,

Strada Mihail Weiss nr 24, (caşa proprie).

Deposit mare:

Deposit mare:

de ciasornice elveţiane aur si argint, Metal, Nickel.

de giuvaere, obiecte de aur, Inele de logodnã în diferite mãrimi, greutate si forme fin lucrate.

Articole de tacãmuri de argint.

ATELIER de REPARATURÌ.

Cumperare de obiecte vechi de aur, argint si petri scumpe.

1173,0-15

**Plecarea si sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov**

Valabil din 1 Octomvre st. n. 1900.

**Plecarea trenurilor din Braşov**

Dela Braşov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la ora 5-8 min. dim.
- II. Tr. accel. (peste Cluşiu) la ó. 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la ora 7-48 min. sêra.

Dela Braşov la Bucureşci:

- I. Trenul de persoane la ora 3-55 m. dim.
- II. Trenul mixt la orele 11 a. m.
- III. Trenul accel. la ora 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Cluşiu).

Dela Braşov la Kezdî-Oşorheiu:

- I. Trenul de pers. la ora 5-19 min. dim. (are legãturã cu Tuşnad, Ciuc-Szereda, la ora 3-20 min. noþtea.
- II. Trenul mixt la ora 8-50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la ora 3-15 m. p. m. (are legãturã cu linia Tuşnad-Cluc-Szereda).

Dela Braşov la Zërnesçi (gar. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt la ora 9-2 min. a. m.
- II. Trenul mixt la ora 5-26 min. p. m.

Dela Braşov la Ciuc-Gyimes:

- I. Trenul de pers. la ora 5-19 min. dim.
- II. Trenul mixt la ora 8-50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la ora 3-15 min. p. m.

**Sosirea trenurilor în Braşov:**

Dela Budapesta la Braşov:

- I. Trenul de persoane la ora 8 dim.
- II. Tr. accel. peste Cluşiu la ó. 2-9 m. p. m.
- III. Trenul mixt la ora 10-25 min. sêra.

Dela Bucureşci la Braşov:

- I. Trenul accel. la ora 2-18 min. p. m.
- II. Trenul pers., la ora 9-27 min. p. m.
- III. Trenul mixt, la ora 5.— min. dim. (ca e circulã numai Vinerea dela Predeal).

Dela Kezdî-Oşorheiu la Braşov:

- I. Trenul de persoane la ora 8-25 m. dim. (are legãturã cu St.-Georgiu, Ciuc-Szereda si Ciuc-Gyimes).
- II. Trenul de pers. la ora 1-51 m. p. m.
- III. Trenul mixt, la ora 6-48 m. sêra (are legãturã cu Ciuc-Szereda).

Dela Zërnesçi la Braşov (gar. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt la ora 7-2 min. dim.
- II. Trenul mixt la ora 1-12 min. p. m.

Dela Ciuc-Gyimes la Braşov:

- I. Trenul de pers. la ora 8-25 m. dim.
- II. Trenul de pers. la ora 1-51 m. p. m.
- III. Trenul mixt la ora 6-48 min. sêra